

**Ministru kabineta rīkojuma projekta
„Par nekustamo īpašumu Merķeļa ielā 4, Rīgā”
sākotnējās ietekmes novērtējuma ziņojums (anotācija)**

Tiesību akta projekta anotācijas kopsavilkums	
Mērķis, risinājums un projekta spēkā stāšanās laiks (500 zīmes bez atstarpēm)	Ministru kabineta rīkojuma projekts „Par nekustamo īpašumu Merķeļa ielā 4, Rīgā” (turpmāk – Projekts) sagatavots, lai nodrošinātu Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta 2021.gada 31.marta sprieduma administratīvajā lietā Nr.A420180517, SKA-185/2021, ar kuru atstāts negrozīts Administratīvās apgabaltiesas 2019.gada 12.marta spriedums administratīvajā lietā Nr.A420180517, izpildi. Saskaņā ar Administratīvās apgabaltiesas 2019.gada 12.marta spriedumu administratīvajā lietā Nr.A420180517 Ministru kabinetam uzlikts pienākums divu mēnešu laikā no sprieduma spēkā stāšanās dienas izdot privātpersonām – Jura Bīviņa mantiniecei Sarmītei Bīviņai un Vilhelmīnes Mangales mantiniecei Birutai Kreilei (turpmāk – pieteicējas) labvēlīgāku administratīvo aktu par kompensācijas izmaksu par ēkām Merķeļa ielā 4, Rīgā, no aprēķinātās summas 3/4 izmaksājot Sarmītei Bīviņai un 1/4 Birutai Kreilei, tādā apmērā, kas noteikts, ņemot vērā Administratīvās apgabaltiesas 2019.gada 12.marta spriedumā administratīvajā lietā Nr.A420180517 norādītos apsvērumus.

I. Tiesību akta projekta izstrādes nepieciešamība		
1.	Pamatojums	Projekts sagatavots, pamatojoties uz likuma „Par namīpašumu denacionalizāciju Latvijas Republikā” (turpmāk – Denacionalizācijas likums) 2.pantu, kas nosaka, ka lēmumu par kompensācijas izmaksu pieņem Ministru

Deklarācija saistībā ar KM 19.05.2021. vēstulē Nr.2.4-6-IPI-19 minēto

Ierobežotas pieejamības informācija NAV KLASIFICĒTS

		kabinets pēc ieinteresētās ministrijas priekšlikuma.
2.	Pašreizējā situācija un problēmas, kuru risināšanai tiesību akta projekts izstrādāts, tiesiskā regulējuma mērķis un būtība	Saskaņā ar Valsts pārvaldes iekārtas likuma 88.panta pirmās daļas 1.punktu un Kultūras institūciju likuma 7.panta 2.punktu valsts sabiedrība ar ierobežotu atbildību „Rīgas cirks” īsteno sabiedrības intereses kultūras pakalpojumu sniegšanas jomā, nodrošinot cirka mākslas pieejamību plašam sabiedrības lokam. Saskaņā ar likuma „Par valsts nozīmes izglītības, kultūras un zinātnes objektiem un nacionālajām sporta bāzēm” 4.panta 25.punktu Rīgas cirkam ir noteikts valsts nozīmes kultūras objekta statuss. Saskaņā ar Ministru kabineta 2003.gada 29.aprīļa rīkojumu Nr.251 „Par valsts nozīmes kultūras objekta „Rīgas cirks” Rīgā, Merķeļa ielā 4, sastāvu” valsts nozīmes kultūras objekts valsts uzņēmums „Rīgas cirks” Merķeļa ielā 4, Rīgā, sastāv no zemesgabala 3 807 m² platībā (zemes kadastra Nr.0100 005 0014) un celtnes (5.grupa, 14.grunts, liters Nr.1, 2, 6, 7, 8, 9, 9a, 10, 11, 12, 13, 13a, 14). Likuma „Par valsts nozīmes izglītības, kultūras un zinātnes objektiem un nacionālajām sporta bāzēm” mērķis ir noteikt izglītības, kultūras un zinātnes objektu un nacionālo sporta bāzu statusu nolūkā sakārtot zemes īpašuma tiesības Latvijas Republikas pilsētās saskaņā ar likuma „Par zemes reformu Latvijas Republikas pilsētās” 12.pantu. Minētās normas ir vērstas uz sabiedrībai nozīmīgu objektu funkcionēšanas nodrošināšanu, kas nepieciešami, lai sabiedrības locekļi īstenotu Latvijas Republikas Satversmē (turpmāk – Satversme) nostiprinātās cilvēka pamattiesības uz izglītību, kā arī zinātniskās, mākslinieciskās un citādas jaunrades brīvību.

Ierobežotas pieejamības informācija NAV KLASIFICĒTS

		Saskaņā ar Augstākās tiesas Civillietu tiesu departamenta 2015.gada 30.jūnija rīcības sēdes lēmumu stājās spēkā Augstākās tiesas Civillietu tiesu palātas 2013.gada 11.novembra spriedums civillietā Nr.C04267505, ar kuru valstij Kultūras ministrijas personā atzītas īpašuma tiesības uz zemi zem Rīgas cirka ēkas. Saskaņā ar Rīgas apgabaltiesas 2015.gada 24.novembra spriedumu civillietā Nr.C00309028 valstij Kultūras ministrijas personā atzītas īpašuma tiesības uz Rīgas cirka ēku Merķeļa ielā 4, Rīgā, kas atrodas uz zemesgabala ar kadastra apzīmējumu 0100005 0014. Rīgas cirka ēka un zeme zem Rīgas cirka ēkas ir reģistrēta zemesgrāmatā uz valsts vārda Kultūras ministrijas personā. Šobrīd nekustamo īpašumu Merķeļa ielā 4, Rīgā, apsaimnieko valsts sabiedrība ar ierobežotu atbildību „Rīgas cirks”. Denacionalizācijas likums paredz kompensācijas izmaksu par nacionalizētu namīpašumu, kuru nav iespējams atdot bijušajiem īpašniekiem vai viņu mantiniekiem natūrā. Atbilstoši Denacionalizācijas likuma 2.pantam lēmumu par kompensācijas izmaksu pieņem Ministru kabinets pēc ieinteresētās ministrijas priekšlikuma. Bijušo īpašnieku mantas kompensācijas noteikšanu regulē Ministru kabineta 1995.gada 11.jūlija noteikumi Nr.197 „Noteikumi par bijušo īpašnieku mantas kompensācijas vērtības noteikšanu un tās salīdzināšanu ar privatizējamo objektu (mantas) pašreizējo vērtību”(turpmāk – noteikumi Nr.197). Saskaņā ar Ministru kabineta 2017.gada 9.augusta rīkojumu Nr.421 „Par nekustamo īpašumu Merķeļa ielā 4, Rīgā”, ņemot vērā pieteicēju 2016.gada 15.janvāra iesniegumu, pamatojoties uz Denacionalizācijas likuma 2.pantu un noteikumiem Nr.197, pieteicējam

	par ēkām Merķeļa ielā 4, Rīgā, tika izmaksāta kompensācija 297 765,44 <i>euro</i> apmērā. 2017.gada 17.augustā un 14.novembrī pieteicējas Administratīvajā rajona tiesā iesniedza 2016.gada 14.decembra pieteikuma par labvēlīgāka administratīvā akta izdošanu, nosakot par ēkām Merķeļa ielā 4, Rīgā, izmaksājamās kompensācijas apmēru 1 015 549,11 <i>euro</i>, no aprēķinātās summas 3/4 izmaksājot Sarmītei Bīviņai un 1/4 Birutai Kreilei, grozījumus, lūdzot tiesu noteikt, ka pieteicējam pienākas kompensācija 1 466 651 <i>euro</i> apmērā, kas aprēķināta, ņemot vērā datus, kas bija aktuāli dienā, kad Ministru kabinets izlēma piešķirt pieteicējam kompensāciju. Saskaņā ar Administratīvās rajona tiesas 2018.gada 31.janvāra spriedumu administratīvajā lietā Nr.A420180517 tika apmierināts pieteicēju pieteikums un Ministru kabinetam uzlikts pienākums divu mēnešu laikā no sprieduma spēkā stāšanās dienas izdot pieteicējam labvēlīgāku administratīvo aktu par kompensācijas izmaksu par ēkām Merķeļa ielā 4, Rīgā, no aprēķinātās summas 3/4 izmaksājot Sarmītei Bīviņai un 1/4 Birutai Kreilei, ņemot vērā spriedumā norādītos apsvērumus. Administratīvās rajona tiesas 2018.gada 31.janvāra spriedums administratīvajā lietā Nr.A420180517 tika pārsūdzēts, Kultūras ministrijai un Ministru kabinetam par to iesniedzot apelācijas sūdzības. Saskaņā ar Administratīvās apgabaltiesas 2019.gada 12.marta spriedumu administratīvajā lietā Nr.A420180517 tika apmierināts pieteicēju pieteikums un Ministru kabinetam uzlikts pienākums divu mēnešu laikā no sprieduma spēkā stāšanās dienas izdot pieteicējam labvēlīgāku administratīvo aktu par kompensācijas izmaksu par ēkām Merķeļa

		ielā 4, Rīgā, no aprēķinātās summas 3/4 izmaksājot Sarmītei Bīviņai un 1/4 Birutai Kreilei, tādā apmērā, kas noteikts, ņemot vērā šajā spriedumā norādītos apsvērumus. Administratīvā apgabaltiesa pievienojās pirmās instances tiesas lietas apstākļu konstatējumam un sprieduma motivācijai un 2019.gada 12.marta sprieduma administratīvajā lietā Nr.A420180517 6.6.punktā konstatēja, ka administratīvajā lietā Nr.A420180517 ir strīds par noteikumu Nr.197 7.punktā ietvertās formulas elementiem K un Cz, jo to vērtības lielums atkarīgs no brīža, kuru pieņem par namīpašuma kompensācijas vērtības noteikšanas brīdi, secīgi to lielums ietekmē pieteicējam izmaksājamās kompensācijas apmēru, savukārt 6.11.punktā, meklējot atskaites punktu namīpašuma kompensācijas vērtības noteikšanai, tiesa ņēma vērā, ka piešķiramās kompensācijas mērķis ir sniegt atlīdzību par namīpašumu, uz kuru īpašuma tiesības pieteicējam nevar tikt atjaunotas. Tiesa atsaucās uz Satversmes 92.pantu, kas paredz atbilstīgu atlīdzinājumu, un 105.pantu, kas paredz taisnīgu atlīdzību. Analizējot jēdzienu „taisnīga atlīdzība”, tiesa secināja, ka ar to ne vienmēr saprotama nekustamā īpašuma tirgus vērtība, bet atlīdzības apmēram jābūt saprātīgi saistītam ar attiecīgā īpašuma vērtību. Tiesa norādīja, ka noteikumi Nr.197 paredz īpašuma kompensācijas vērtības noteikšanu sasaistīt ar tā sākotnējo vērtību nacionalizācijas brīdī, vienlaikus paredzot arī tās pārrēķināšanu pašreizējās cenās jeb pielīdzināšanu šodienas apstākļiem. Tiesa uzskatīja, ka tā ir kompensējamās vērtības pielīdzināšana naudas līdzekļu pirktspējai kompensācijas piešķiršanas brīdī. Tādēļ, lai

	sasniegtu īpašuma kompensācijas vērtības pārrēķināšanas mērķi, kompensācijas vērtības noteikšanas brīdim jābūt adekvātam un maksimāli tuvam kompensācijas piešķiršanai. Turklāt kompensācijas vērtības noteikšanai jābūt apzinātai kompetentās iestādes, kas atbilstoši Denacionalizāciju likumam ir Ministru kabinets, darbībai. Konkrētajā gadījumā noteikumos Nr.197 norādītā īpašuma kompensācijas vērtības noteikšana pieteicējam saistošā veidā noteikta ar Ministru kabineta 2017.gada 9.augusta rīkojuma Nr.421 „Par nekustamo īpašumu Merķeļa ielā 4, Rīgā” pieņemšanu. Tādējādi, lai kompensāciju atzītu par atbilstīgu atlīdzinājumu tās piešķiršanas brīdī, kompensācijas vērtība pašreizējās cenās pārrēķināma, par atskaites brīdi namīpašuma kompensācijas vērtības noteikšanai pieņemot rīkojuma izdošanas dienu. Tiesa vērsa uzmanību, ka noteikumu Nr.197 7.1.apakšpunktā iekļautās formulas elementi K un Cz ir veidoti tā, ka tie faktiski nodrošina, ka attiecīgā ministrija vai pašvaldība, kurai atbilstoši Denacionalizācijas likuma 2.panta trešajai daļai būtu jāiesniedz Ministru kabinetā priekšlikums lēmuma par kompensācijas izmaksu pieņemšanai, jau līdz ar priekšlikumu var noteikt visus datus un aprēķināt kompensācijas apmēru uz plānoto lēmuma pieņemšanas brīdi, jo minētie formulas elementi K un Cz paredz to vērtības fiksēšanu ar četrus nedēļus nobīdi. Administratīvā apgabaltiesa 2019.gada 12.marta sprieduma administratīvajā lietā Nr.A420180517 6.14.punktā atzina, ka pieteicējam ir tiesības uz tādu kompensācijas aprēķinu, kurā pirmskara latos izteiktā namīpašuma kompensācijas vērtība tiek pārrēķināta pašreizējās, nevis 1995. gada cenās.

		Proti, tiesa nepiekrita atbildētājam, ka namīpašuma kompensācijas vērtība nosakāma uz 1995.gada 4.novembri, kad stājās spēkā likums „Par valsts nozīmes izglītības, kultūras un zinātnes objektiem un nacionālajām sporta bāzēm”. Tā kā rīkojums, ar kuru veikta namīpašuma kompensācijas vērtības noteikšana, izdots 2017.gada 9.augustā, tad atbildētājam, pārrēķinot kompensācijas vērtību pašreizējās cenās, formulas elementu K un Cz skaitliskās vērtības noteikšanai kā namīpašuma kompensācijas vērtības noteikšanas brīdis jāizvēlas 2017.gada 9.augusts. Administratīvās apgabaltiesas 2019.gada 12.marta spriedums administratīvajā lietā Nr.A420180517 tika pārsūdzēts, Kultūras ministrijai un Ministru kabinetam iesniedzot kasācijas sūdzības. Saskaņā ar Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta 2021.gada 31.marta spriedumu administratīvajā lietā Nr.A420180517, SKA-185/2021 atstāts negrozīts Administratīvās apgabaltiesas 2019.gada 12.marta spriedums administratīvajā lietā Nr.A420180517. Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departaments 2021.gada 31.marta sprieduma administratīvajā lietā Nr.A420180517, SKA-185/2021 16.punktā norādīja, ka kompensācijas vērtības noteikšanas brīdi noteikumu Nr.197 7.punkta izpratnē jānoskaidro, izvērtējot šā punkta normas kopsakarā ar tiesisko regulējumu par bijušo īpašnieku un viņu mantinieku tiesībām uz nacionalizēto vai citā prettiesiskā veidā okupācijas varas atņemto īpašumu atdošanu vai to vērtības kompensēšanu. Noteikumi Nr.197 pieņemti 1995.gada 11.jūlijā, un atbilstoši šo noteikumu 2.punktam tos savā darbā izmanto institūcijas, kuras

		atjauno īpašuma tiesības un aprēķina kompensācijas vērtību citstarp atbilstoši Denacionalizācijas likumam un likumam „Par namīpašumu atdošanu likumīgajiem īpašniekiem” (turpmāk – Namīpašumu atdošanas likums). Tātad noteikumu Nr.197 uzdevums ir regulēt to, kā aprēķināma kompensācija, kas privātpersonām pienākas atbilstoši minētajiem likumiem. Tas nozīmē, ka Ministru kabinets, izstrādājot noteikumus Nr.197 un tātad arī strīdus formulu, ir ņēmis vērā (tam bija jāņem vērā) to, ko saistībā ar personu tiesībām saņemt kompensāciju tolaik paredzēja gan Denacionalizācijas likums, gan Namīpašumu atdošanas likums. Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departaments 2021.gada 31.marta sprieduma administratīvajā lietā Nr.A420180517 17.punktā norādīja, ka ar Denacionalizācijas likumu likumdevējs noteica, ka namīpašumi, kuri bija nacionalizēti, ir atdodami bijušajiem īpašniekiem vai viņu mantiniekiem, izņemot Denacionalizācijas likuma 2.pantā paredzētos gadījumus, un tiem bijušajiem īpašniekiem vai viņu mantiniekiem, kuriem namīpašums netiek atdots, ir nodrošināma kompensācija (Denacionalizācijas likuma 2. un 8.pants). Denacionalizācijas likuma 2.panta trešajā daļā likumdevējs arī noteica, ka tad, ja bijušajiem īpašniekiem vai viņu mantiniekiem namīpašums nav atdodams natūrā, jo tas tiek izmantots valsts vai sabiedriskajām vajadzībām, bijušajam īpašniekam izmaksājama kompensācija naudā. Ar 1994.gada 28.jūlija grozījumiem šī daļa papildināta, paredzot, ka lēmumu par kompensācijas izmaksu divu mēnešu laikā pēc tam, kad pilsētas dome vai rajona padome pieņēmusi lēmumu par atteikumu atdot namīpašumu natūrā, pēc ieinteresētās

	ministrijas vai pašvaldības priekšlikuma pieņem Ministru kabinets. Ja Ministru kabinets nepieņem lēmumu par kompensācijas izmaksu, namīpašums atdodams natūrā šajā likumā noteiktajā kārtībā. Vienlaikus Denacionalizācijas likuma 3.pants noteica, ka pamats izskatīt jautājumu par namīpašuma denacionalizāciju (tātad īpašuma atdošanu natūrā vai kompensācijas piešķiršanu) ir bijušo īpašnieku vai viņu mantinieku pieteikums, kas iesniedzams pašvaldībā – rajona padomē vai pilsētas domē (padomē) pēc namīpašuma atrašanās vietas. Secīgi paredzēts, ka šo pieteikumu izskata pilsētas domes vai rajona padomes izveidota komisija, kas sniedz atzinumu par namīpašuma atdošanu natūrā vai tā vērtības kompensāciju, un pilsētas dome vai rajona padome mēneša laikā pēc komisijas atzinuma pieņem lēmumu par namīpašuma atdošanu natūrā vai tā vērtības kompensāciju (Denacionalizācijas likuma 4.pants). Savukārt kopš 1994.gada 7.aprīļa Denacionalizācijas likumā arī tika noteikts, ka tad, ja rajona vai pilsētas pašvaldība trīs mēnešu laikā no dienas, kad saņemti visi nepieciešamie dokumenti, nav pēc būtības izskatījusi bijušā īpašnieka vai viņa mantinieku pieprasījumu atjaunot īpašuma tiesības uz namīpašumu, viņiem ir tiesības prasīt īpašuma tiesību atjaunošanu tiesas ceļā. Iespēju īpašuma atdošanu prasīt tiesas ceļā, ja iestāde kavējas ar lēmuma pieņemšanu, pirms tam paredzēja arī Augstākās Padomes Prezidija 1993.gada 6.jūnija lēmums „Par 1991.gada 30.oktobra likuma „Par namīpašuma denacionalizāciju Latvijas Republikā” 6.panta piemērošanu”. Savukārt Denacionalizācijas likuma 5.pants noteica, ka arī tad, ja dokumentu par nacionalizēto namīpašumu nav vai tie nav saglabājušies pilnībā, namīpašuma sastāvu, kā arī īpašuma tiesības nosaka tiesa.

		No minētā izriet, ka Denacionalizācijas likumā likumdevējs skaidri noteica, ka gadījumos, kad bijušie īpašnieki vai viņu mantinieki ir vēlējušies atgūt namīpašumu natūrā, lēmums par kompensācijas piešķiršanu tiek pieņemts tikai tad, kad ir izlemts viņu pieteikums par nacionalizētā namīpašuma atdošanu natūrā. Vienlaikus likumdevējs arī skaidri noteicis, ka tas, vai namīpašums tiek atdots natūrā vai tomēr tā vietā izmaksājama kompensācija, tiek izlemts ar kompetentās institūcijas lēmumu – pašvaldības domes (padomes) lēmumu vai tiesas nolēmumu (gadījumos, kad iestāde nepilda savu pienākumu izlemt denacionalizācijas pieteikumu, un gadījumos, kad namīpašuma dokumenti nav saglabājušies). Tas nozīmē, ka brīdis, kad personai atbilstoši Denacionalizācijas likumam rodas tiesības uz kompensāciju, ir tieši pakārtots tam, kad tiek pieņemts kompetentās institūcijas lēmums – iestādes lēmums vai tiesas nolēmums par namīpašuma atdošanu vai neatdošanu. Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departaments 2021.gada 31.marta sprieduma administratīvajā lietā Nr.A420180517 18.punktā atzina, ka Ministru kabinets, izstrādājot noteikumu Nr.197 7.punktā ietverto formulu, apzinājās, pirmkārt, to, ka denacionalizācijas gadījumos kompensācijas vērtības noteikšana var notikt tikai pēc tam, kad atbilstoši Denacionalizācijas likumam ir pieņemts kompetentās institūcijas lēmums par pieteikuma atdot namīpašumu apmierināšanu vai noraidīšanu. Otrkārt, Ministru kabinets apzinājās, ka denacionalizācijas ietvaros var būt gadījumi, kad privātpersona lēmumu pēc būtības par savu pieteikumu par namīpašuma atdošanu pirmo

		reizi saņem no tiesas, nevis no iestādes (pašvaldības). Ņemot vērā Administratīvās apgabaltiesas 2019.gada 12.marta spriedumā administratīvajā lietā Nr.A420180517 un Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta 2021.gada 31.marta spriedumā administratīvajā lietā Nr.A420180517, SKA-185/2021 norādītos apsvērumus, kompensācijas vērtība pašreizējās cenās pārrēķināma, par atskaites brīdi namīpašuma kompensācijas vērtības noteikšanai pieņemot Ministru kabineta 202017.gada 9.augusta rīkojuma Nr.421 „Par nekustamo īpašumu Merķeļa ielā 4, Rīgā” izdošanas dienu. Saskaņā ar noteikumu Nr.197 7.1.apakšpunktu, ja objekta sākotnējā vērtība noteikta pirmskara latos vai rubļos pēc stāvokļa laikposmā līdz 1941.gadam (ieskaitot), kompensācijas vērtību pārrēķina, izmantojot formulu: $V^1 = V^2 \times (K \times Cz) / K^1 \times K^2, \text{ kur:}$ V¹ – īpašuma kompensācijas vērtība pašreizējās cenās (<i>euro</i>); V² – īpašuma kompensācijas vērtība (pirmskara latos vai rubļos); K – viena ASV dolāra vidējais kurss <i>euro</i>, kas noteikts saskaņā ar grāmatvedībā izmantojamo ārvalstu valūtas kursu, pēdējo četru nedēļu laikā pirms īpašuma kompensācijas vērtības noteikšanas; Cz – viena grama tīra zelta vidējā cena ASV dolāros Londonas biržā pēdējo četru nedēļu laikā pirms īpašuma kompensācijas vērtības noteikšanas; K¹ – viena grama tīra zelta vidējā cena ASV dolāros pasaules tirgū gadā, kurā tiek aprēķināta īpašuma sākotnējā vērtība; K² – viena ASV dolāra vidējais kurss pirmskara latos gadā, kurā sastādīti dokumenti, kas tiek

		izmantoti īpašuma sākotnējās vērtības aprēķināšanai. Administratīvā rajona tiesa 2018.gada 31.janvāra sprieduma administratīvajā lietā Nr.A420180517 23.punktā vienlaikus vērsa uzmanību, ka, izdodot labvēlīgāku administratīvo aktu, jāievēro Ministru kabineta 2013.gada 15.oktobra noteikumi Nr.1099 „Grozījumi Ministru kabineta 1995.gada 11.jūlija noteikumos Nr.197 „Noteikumi par bijušo īpašnieku mantas kompensācijas vērtības noteikšanu un tās salīdzināšanu ar privatizējamo objektu (mantas) pašreizējo vērtību””, kas stājās spēkā 2014.gada 1.janvārī. Proti, noteikumi Nr.197 vairs nesatur 7.1.1.apakšpunktu, kas noteica noteikumu Nr.197 7.punktā ietvertās formulas elementu K^1 un K^2 konstantas vērtības, ko varēja piemērot, aprēķinot kompensāciju 1995.gadā. Tādēļ, aprēķinot pieteicējam izmaksājamās kompensācijas apmēru, nam īpašuma kompensācijas vērtības pārrēķināšanai nepieciešams atrast un piemērot tādas formulas elementu K^1 un K^2 vērtības, kas atbilst noteikumu Nr.197 spēkā esošajā redakcijā noteiktajam. Saskaņā ar noteikumu Nr.197 7.1.apakšpunktā norādīto formulu kompensācijas vērtības pārrēķināšanai izmantoti šādi dati: 1) viena ASV dolāra vidējais kurss <i>euro</i>, kas noteikts saskaņā ar grāmatvedībā izmantojamo ārvalstu valūtas kursu, pēdējo četru nedēļu laikā pirms īpašuma kompensācijas vērtības noteikšanas („K”). Kompensācijas aprēķināšanai tiek izmantots viena ASV dolāra vidējais kurss <i>euro</i> četru nedēļu periodā (no 2017.gada 11.jūlija līdz 2017.gada 8.augustam) pirms 2017.gada 9.augusta pēc Latvijas Bankas

		publicētās informācijas Latvijas Bankas tīmekļvietnē¹, kurā pieejami <i>euro</i> kursa pārskati dažādos periodos dažādās valūtās, atlasot <i>euro</i> kursa pārskatu ASV dolāros četru nedēļu periodā un veicot konvertāciju viens ASV dolārs pret <i>euro</i> – 0,85868 <i>euro</i>; 2) viena grama tīra zelta vidējā cena ASV dolāros Londonas biržā pēdējo četru nedēļu laikā pirms īpašuma kompensācijas vērtības noteikšanas („Cz”). Kompensācijas aprēķināšanai tiek izmantota informācija par zelta vidējo cenu ASV dolāros Londonas biržā² četru nedēļu periodā (no 2017.gada 11.jūlija līdz 2017.gada 8.augustam) pirms 2017.gada 9.augusta, izsakot Trojas unces gramus un nosakot vidējo vērtību četru nedēļu periodā – viena grama zelta vidējā vērtība ir 40,14084 ASV dolāri (Londonas dārgmetālu tirgus asociācijas tīmekļvietnē atlasot 2017.gadu un četru nedēļu periodu (no 2017.gada 11.jūlija līdz 2017.gada 8.augustam) pirms 2017.gada 9.augusta zelta cenai Trojas uncēs ASV dolāros, izrēķina vidējo cenu ASV dolāros dienā, pārvērš Trojas unci zelta gramus (1 Trojas unce (oz) = 31,1034768 grami) un iegūst viena grama zelta vidējo cenu ASV dolāros Londonas biržā pēdējo četru nedēļu laikā pirms 2017.gada 9.augusta); 3) viena grama tīra zelta vidējā cena ASV dolāros pasaules tirgū gadā, kurā tiek aprēķināta īpašuma sākotnējā vērtība („K¹”). Saskaņā ar Latvijas Nacionālā arhīva 2013.gada 29.novembra izziņu 5-K-3467 „Par nekustamā īpašuma vērtību”

¹ Pieejama Latvijas Bankas tīmekļvietnē: <https://www.bank.lv/statistika/dati-statistika/valutu-kursi/valutu-kursu-parskats>

² Pieejama Londonas dārgmetālu tirgus asociācijas tīmekļvietnē: <https://www.lbma.org.uk/prices-and-data/precious-metal-prices#table>

		īpašuma sākotnējā vērtība tika aprēķināta 1938.gadā. Kompensācijas aprēķināšanai tiek izmantota vēsturiskā informācija par zelta vidējo cenu ASV dolāros pasaules tirgū 1938.gadā³, izsakot Trojas unces gramos – viena grama zelta vidējā vērtība bija 1,120454 ASV dolāri (Nacionālās kalnrūpniecības asociācijas tīmekļvietnē atlasot tīra zelta Trojas unces cenu ASV dolāros 1938.gadā, pārvērš Trojas unci zelta gramos (1 Trojas unce (oz) = 31,1034768 grami) un iegūst viena grama zelta vidējo cenu ASV dolāros pasaules tirgū 1938.gadā); 4) viena ASV dolāra vidējais kurss pirmskara latos gadā, kurā sastādīti dokumenti, kas tiek izmantoti īpašuma sākotnējās vērtības aprēķināšanai („K²”). Saskaņā ar Latvijas Nacionālā arhīva 2013.gada 29.novembra izziņu 5-K-3467 „Par nekustamā īpašuma vērtību” īpašuma sākotnējā vērtība tika aprēķināta 1938.gadā. Saskaņā ar Latvijas Nacionālās bibliotēkas 2021.gada 13.maija izziņu Nr.1.1-14/214 Rīgas biržas 1938.gada valūtas kursi tika publicēti 1938.gada laikraksta „Valdības Vēstnesis” 1. līdz 297. numurā laikā no 1938.gada 3.janvāra līdz 31.decembrim. Kompensācijas aprēķināšanai tiek izmantota vēsturiskā informācija par laikrakstā „Valdības Vēstnesis” 1938.gadā publicētiem kursiem Rīgas biržā⁴ – viena ASV dolāra vidējais kurss 1938.gadā bija 5,16 lati; 5) īpašuma kompensācijas vērtība (pirmskara latos vai rubļos) V². Latvijas Nacionālā arhīva 2013.gada 29.novembra izziņā 5-K-

³ Pieejama Nacionālās kalnrūpniecības asociācijas tīmekļvietnē: https://nma.org/wp-content/uploads/2016/09/historic_gold_prices_1833_pres.pdf

⁴ Pieejama Latvijas Nacionālās bibliotēkas tīmekļvietnē periodika.lv: <http://periodika.lv/#periodicalMeta:187:-1>

Ļero bežotas pieejamības informācija NAV KLASIFICĒTS

		3467 „Par nekustamā īpašuma vērtību” norādīts, ka Arhīva fonda „Valsts Statistikas pārvalde” dokumentos – 1938.gada 6.jūlijā sastādītajās „Ziņās par nekustamu īpašumu nodokļa maksātāju” – norādīts, ka nekustamā īpašuma Merķeļa ielā 4, Rīgā, kas sastāv no gruntsgabala 3 735 m² platībā un uz tā esošām ēkām – vienkārtmūra ēkas ar cirku, zirgu stalliem un dzīvokļiem, vienkārtmūra benzīna tanka un garāžas –, vērtība ir 186 750 latu. Saskaņā ar aprēķiniem pieteicējam izmaksājamā kompensācija, pamatojoties uz minētajiem datiem un piemērojot noteikumu Nr.197 7.1.apakšpunktā norādīto formulu, ir 1 113 357,61 <i>euro</i>. Ievērojot to, ka saskaņā ar Ministru kabineta 2017.gada 9.augusta rīkojumu Nr.421 „Par nekustamo īpašumu Merķeļa ielā 4, Rīgā” pieteicējam tika izmaksāta kompensācija 297 765,44 <i>euro</i> apmērā, papildus pieteicējam nepieciešams izmaksāt 815 592,17 <i>euro</i>. Nemot vērā, ka Kultūras ministrijas budžetā nav nepieciešamo finanšu līdzekļu kompensācijas samaksai nekustamā īpašuma Merķeļa ielā 4, Rīgā, bijušā īpašnieka mantiniekiem, kompensācija izmaksājama no valsts budžeta programmas 02.00.00 „Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem” saskaņā ar Ministru kabineta 2018.gada 17.jūlija noteikumu Nr.421 „Kārtība, kādā veic gadskārtējā valsts budžeta likumā noteiktās apropriācijas izmaiņas” 41.punktu.
3.	Projekta izstrādē iesaistītās institūcijas un publiskas personas kapitālsabiedrības	Kultūras ministrija.
4.	Cita informācija	Nav

Ļero bežotas pieejamības informācija NAV KLASIFICĒTS

II. Tiesību akta projekta ietekme uz sabiedrību, tautsaimniecības attīstību un administratīvo slogu		
1.	Sabiedrības mērķgrupas, kuras tiesiskais regulējums ietekmē vai varētu ietekmēt	Tiesiskais regulējums ietekmē nekustamā īpašuma Merķeļa ielā 4, Rīgā, bijušā īpašnieka mantiniekus. Administratīvo aktu var pārsūdzēt Administratīvā procesa likuma noteiktajā kārtībā.
2.	Tiesiskā regulējuma ietekme uz tautsaimniecību un administratīvo slogu	Projekts šo jomu neskar.
3.	Administratīvo izmaksu monetārs novērtējums	Projekts šo jomu neskar.
4.	Atbilstības izmaksu monetārs novērtējums	Projekts šo jomu neskar.
5.	Cita informācija	Nav

III. Tiesību akta projekta ietekme uz valsts budžetu un pašvaldību budžetiem							
Rādītāji	2021.		Turpmākie trīs gadi (euro)				
	saskaņā ar valsts budžeta kārtējām gadam	izmaiņas kārtējā gadā, salīdzinot ar valsts budžeta kārtējam gadam	2022.		2023.		2024.
			saskaņā ar vidēja termiņa budžeta ietvaru	izmaiņas, salīdzinot ar vidēja termiņa budžeta ietvaru 2022. gadam	saskaņā ar vidēja termiņa budžeta ietvaru	izmaiņas, salīdzinot ar vidēja termiņa budžeta ietvaru 2023. gadam	izmaiņas, salīdzinot ar vidēja termiņa budžeta ietvaru 2023. gadam
1	2	3	4	5	6	7	8
1. Budžeta ieņēmumi	0	0	0	0	0	0	0

Ļerobežotas pieejamības informācija NAV KLASIFICĒTS

1.1. valsts pamatbudžets, tai skaitā ieņēmumi no maksas pakalpojumiem un citi pašu ieņēmumi	0	0	0	0	0	0	0
1.2. valsts speciālais budžets	0	0	0	0	0	0	0
1.3. pašvaldību budžets	0	0	0	0	0	0	0
2. Budžeta izdevumi	0	815 593	0	0	0	0	0
2.1. valsts pamatbudžets	0	815 593	0	0	0	0	0
2.2. valsts speciālais budžets	0	0	0	0	0	0	0
2.3. pašvaldību budžets	0	0	0	0	0	0	0
3. Finansiālā ietekme	0	-815 593	0	0	0	0	0
3.1. valsts pamatbudžets	0	-815 593	0	0	0	0	0
3.2. speciālais budžets	0	0	0	0	0	0	0
3.3. pašvaldību budžets	0	0	0	0	0	0	0
4. Finanšu līdzekļu papildu	X	815 593	X	0	X	0	0

Ļerobežotas pieejamības informācija NAV KLASIFICĒTS

Ļero bežotas pieejamības informācija NAV KLASIFICĒTS

izdevumu finansēšanai (kompensējoš u izdevumu samazinājum u norāda ar "+" zīmi)							
5. Precizēta finansiālā ietekme		0		0		0	0
5.1. valsts pamatbudžets	X	0	X	0	X	0	0
5.2. speciālais budžets		0		0		0	0
5.3. pašvaldību budžets		0		0		0	0
6. Detalizēts ieņēmumu un izdevumu aprēķins (ja nepieciešams, detalizētu ieņēmumu un izdevumu aprēķinu var pievienot anotācijas pielikumā)	Izmaksājamās kompensācijas apmērs noteikts saskaņā ar noteikumu Nr.197 7.1.apakšpunktu, izmantojot sekojošu formulu: $V^1 = V^2 \frac{K \times Cz}{K^1 \times K^2}, \text{ kur}$ V^1 – īpašuma kompensācijas vērtība pašreizējās cenās (<i>euro</i>); V^2 – īpašuma kompensācijas vērtība (pirmskara latos vai rubļos); K – viena ASV dolāra vidējais kurss <i>euro</i>, kas noteikts saskaņā ar grāmatvedībā izmantojamo ārvalstu valūtas kursu, pēdējo četru nedēļu laikā pirms īpašuma kompensācijas vērtības noteikšanas; Cz – viena grama tīra zelta vidējā cena ASV dolāros Londonas biržā pēdējo četru nedēļu laikā pirms īpašuma kompensācijas vērtības noteikšanas; K^1 – viena grama tīra zelta vidējā cena ASV dolāros pasaules tirgū gadā, kurā tiek aprēķināta īpašuma sākotnējā vērtība; K^2 – viena ASV dolāra vidējais kurss pirmskara latos gadā, kurā sastādīti dokumenti, kas tiek izmantoti īpašuma sākotnējās vērtības aprēķināšanai.						
6.1. detalizēts ieņēmumu aprēķins							
6.2. detalizēts izdevumu aprēķins							

Ļero bežotas pieejamības informācija NAV KLASIFICĒTS

Ļerebežotas pieejamības informācija NAV KLASIFICĒTS

	$V^1 = 186\,750 \times (0,85868 \times 40,14084) / (1,120454 \times 5,16) = 1\,113\,357,61 \text{ euro}$ Ņemot vērā, ka saskaņā ar Ministru kabineta 2017.gada 9.augusta rīkojumu Nr.421 „Par nekustamo īpašumu Merķeļa ielā 4, Rīgā” pieteicējam tika izmaksāta kompensācija 297 765,44 euro, pieteicējam papildus nepieciešams izmaksāt 815 592,17 euro. Kultūras ministrijai no valsts budžeta programmas 02.00.00 „Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem” nepieciešams finansējums 815 593 euro apmērā.
7. Amata vietu skaita izmaiņas	Projekts šo jomu neskar.
8. Cita informācija	Kompensācija nekustamā īpašuma Merķeļa ielā 4, Rīgā, bijušā īpašnieka mantiniekiem izmaksājama no valsts budžeta programmas 02.00.00 „Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem”.

IV. Tiesību akta projekta ietekme uz spēkā esošo tiesību normu sistēmu

Projekts šo jomu neskar.

V. Tiesību akta projekta atbilstība Latvijas Republikas starptautiskajām saistībām

Projekts šo jomu neskar.

VI. Sabiedrības līdzdalība un komunikācijas aktivitātes

Projekts šo jomu neskar.

VII. Tiesību akta projekta izpildes nodrošināšana un tās ietekme uz institūcijām

1.	Projekta izpildē iesaistītās institūcijas	Kultūras ministrija.
2.	Projekta izpildes ietekme uz pārvaldes funkcijām un institucionālo struktūru.	Projekts šo jomu neskar.

Ļerebežotas pieejamības informācija NAV KLASIFICĒTS

Ļērobežotas pieejamības informācija NAV KLASIFICĒTS

	Jaunu institūciju izveide, esošu institūciju likvidācija vai reorganizācija, to ietekme uz institūcijas cilvēkresursiem	
3.	Cita informācija	Nav

Kultūras ministrs

N.Puntulis

Vīza: Valsts sekretāre

D.Vilsone

Šakina 67330215

Anete.Sakina@km.gov.lv

Krišjāne 67300224

Barba.Krisjane@km.gov.lv

Ļērobežotas pieejamības informācija NAV KLASIFICĒTS